

BUDA-PESTA

29 Dec. st. v.

10 Jan. st. n.

Va eși duminică.

Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 51.

Anulu X.

1874.

Pretiu lu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romani'a 2 galbeni.

A n o n i m u l u .

(Comedîa într'unu actlu.)

(Fine.)

SCEN'A VI.

Domnica. Marta.

Domnica Nu este aci.

Marta. Póte cà a esțu sè ne intalnésca!

Domnica. Căta gingasia din partea lui! Sè vina sè me védia in retragerea mea! Bunulu meu Mironu! Asemenea amici in diu'a de adi pretiuiescu mai multu de cătu frati!

Marta. Crediu cà este pecatu sè remaneti numai amici?

Domnica. Ce ar mai trebui sè fía?

Marta. Esti veduva, tinera, frumósa, libera pe man'a domniei tale, ai avere insemnata; pentru ce domnulu Mironu sè-ti remana numai amicu?

Domnica. Pentru ce, copil'a mea? cà-ci trebuie sè me pedepsésca pentru pecatulu meu.

Marta. Ai pecatuitu domni'a ta?

Domnica. Da. Marto, si mai multu inea; am versatu veninulu mortii in inim'a lui, am ucisu credinti'a celui mai nobilu sufletu.

Marta. Nu intielegu!

Domnica. Cătu este de bine a nu intielege asemenea pecate, a caroru remuscare ne urmaresce tóta viéti'a!

Marta. Dar domnulu Mironu te-a iertatu de multu.

Domnica. M'a iertatu, este adeveratu; dar in locu de amoru nu-mi acórda de cătu compatimire, amicía; si aceste simtieminte sunt de parte a respunde dorintiei mele.

Marta. Asiá dar tini multu la iubirea lui?

Domnica. Ce ai dísu tu? Déca tinu multu la iubirea lui? Dar asiá dá viéti'a intréga pentru o dí, pentru o óra, pentru unu momentu de iubire din partea lui! Sunt doi ani de candu am remasu veduva, sunt doi ani de candu asceptu unu cuventu de amoru din gur'a lui, si nimicu, nimicu, de cătu acelu zimbetu ironicu, dar dulce, zimbetu care mi-sugruma gátulu ca unu ceste rosítu in focu!

Marta. Nu-lú credeam asiá de reu!

Domnica. Nu este reu, Marto, dar este dreptu. I sum recunoscátoria, cà pentru reulu ce i-am facutu, in locu de a me calcá in picióre, in locu de a me aratá cu degetulu pe strade, trufasiulu lui sufletu mi-acórda totu ce mai póte, compatimire si amicía.

Marta. Si eu care pecatuiám crediendu cà inim'a domniei tale este impartíta?

Domnica. Inim'a mea impartíta? Cum?

Marta. Intre acelu necunoscutu care ve serie regulatu si domnulu Mironu!

Domnica. Ai crediutu acésta, pentru că m'ai vediutu cadiendu in visări dupa cetirea acelu scriori; dar scfi tu pentru ce? că-ci mi-parea, citindu-le, că audu murmurulu noptiloru divine din copilar'ia mea, candu Mironu me iubiá cu tóta ardórea sufletului seu, mi-parea că audu accentele si suspinele lui amoróse inganandu-se cu frémétulu frundielloru miscate de ventulu noptii! Oh! cătu sum de recunosca-tória acestui necunoscutu, care mi-a procuratu cele mai dulci momente! Déca l'asiu cunósce intr'o dí, i-asiu jurá iubire de adeverala sora.

Marta. Si domnulu Mironu sè n'aiba mila de suferintiele domniei tale?

Domnica. Mila? nu, pentru că n'ici eu n'am avutu de tineretia lui. M'am stracuratu ca unu sierpe inghiatiatu in sinulu seu, si candu m'am incaldítu, candu man'a lui a inceputu a me mangaiá, l'am museatu, am versatu veninulu in inim'a lui si am fugitu!

Marta. Te acusi pré multu, dómna.

Domnica. Me acusu pré multu? Dar asculta si vedi déca mai meritu ca Mironu sè aiba creíntia in amorulu si suferintiele mele! N'aveam de cătu 16 ani candu am cunoscutu pe Mironu! Cum ne-amu vediutu, ne-amu si iubit; erá între noi o simpatia naturala, erá music'a sangelui cum dícu spaniolii! Amendoi eram saraci. Elu mi-cerú man'a tatalui meu, care i-o promise cu bucuria!... Amanara nunt'a pentru vér'a víctória, ca iubitulu meu sè-si póta asigurá unu locu in societate! Din momentulu candu tatalu meu l'a salutat ca pe vítorulu seu ginere, ce schimbare in Mironu! Elu care pana atunci iubiá preumblările visatérie, estasele, reverfile, lu-vediui de odata aplecatu la lucru cu unu zelu si o staruintia de care nu-lu credeam capabilu. Indata ce simtiea necesitatea de repausu, indata ce avea câte-va momente libere, alergá langa mine; mi-spunea tóte proiectele lui de vítoriu, mi-spunea tóte simtirile si aspiratiunile sufletului seu, si in acele proiecte, simtiri si aspiratii, figur'a mea stralucea ca o stea conduceria. Eram idealu-u, cultulu si scopulu seu in acésta lume. — Trecuram vér'a si tómn'a in cele mai dulci si sante confidintie. Nici odata nu se voru sterge din mintea mea preumblările sub arborii gradinei, cari si-inclinau ramurile peste noi, ca cum aru fi voitu sè ne bine-cuvinteze, serile petrecute in casa in giurulu mesei; in acele seri, ori candu radicám ochii de la lucrulu meu, eram sigura, că voiu intalni uitatur'a dulce si

seriósá a lui Mironu tîntita a supra mea! (re-mane pe ganduri.)

Marta. Ce fericiti erati!

Domnica. In adeveru fericiti, dar fericirea, fuse scurta. Intr'o dí mam'a mi-spuse, că a opritu pe Mironu de a mai veni la noi! Am intrebat'o pentru ce, si mi-a spus, că asiu fi ne-fericita cu elu, că-ci este saracu! Am inceputu sè plangu. Altu ce puteam sè facu! Intr'o dí veni la noi unu betranu care, cătu a siediutu, u'a mai luat ochii de la mine. A dóu'a dí mi-au, spusu că acelu betranu va fi sociulu meu; am cadiutu ca trasnita. Candu m'am tredítu, eram incungiurata de bijuterii, dantele, stofe, buchete, si o trasura eleganta in curte! Pare că perdusem memori'a, că-ci am inceputu sè me uitu cu atentie la acele lucruri, si m'am uitatu atátu de multu, in cătu peste dóue septemani purtám numele acelu betranu.

Marta. Domnulu Mironu cătu de multu o fi suferitu!

Domnica. In cele d'antâiu díle ale casatoriei am fostu cu mintile perdate. Totu mi-parea că sum prad'a unui visu reu. Candu m'am tredítu inse cu realitatea hidósá in fatia, candu m'am vediutu lantiuita pentru totu-de-una de bratiel'ele acelu putredu betranu, oh! cătu m'am cutremuratu! Dar in urma candu m'am convinsu, că fericirea nu stá in avere, ci in potrivirea a dóue inimi, candu am inceputu sè preferu in loculu averei si lusului care me incungiurá, unu momentu celu putínu, unu momentu din convorbirile mele cu Mironu, si apoi sè moru in bratiel'ele lui, cătu am suferitu! Veditu, n'am de cătu 22 ani; dar patru ani legata de sórtea acelu betranu, vedi cătu mi-au oflitu figur'a si cătu mi-au secatu inim'a! Mironu! Mironu! Iérta-me, că-ci am fostu destulu de pedepsita.

Marta. Te va iertá, dómna, si veti fi fericiti.

Domnica. Nu credu, că-ci cunosc trufi'a sufletului seu. Dar si elu cătu o fi suferitu! L'am vediutu la nunt'a mea, erá palidu ca unu mortu. Peste unu anu s'a aruncatu in luptele politice. Dupa ardórea ce desvoltá in acele lupte, vedeam că canta sè se ametiésca, ca sè me uite. Concentrandu-si tóta activitatea, a ajunsu departe. Adi are positie stralucita in societate. De si nu este avutu, dar numele lui resuna in tóte partile, si femeile cele mai frumóse, cele mai avute, s'aru crede mandre sè pórte acestu nume. Si eu, care am cunoscutu acestu margaritaru inaintea tuturoru, eu l'am calcatu in picióre, ca cea mai de róndu curtesaua. Dumne-

dieulu meu, iérta-me!... (tresare.) Audu pasii sei!... nu voiu sè me védia in acésta agitare. Spune-i cà vinu indata (ese..)

SCEN'A VII.

Marta, Mironu.

Mironu. Ve cautám, candu Ionu mi-spuse, cà v'ati intorsu.

Marta. Dómn'a vine indata.

Mironu. Voiu acceptá-o (siede ganditoru.)

Marta (a parte.) Intru in camer'a vecina. ca sè ascultu convorbirea loru. Dómn'a nu-mi spune tóte, cà ci altminterea póte cà asiu sci sè impletescu itiele asiá in câtu sè-i lantiuiescu pe amendoi. Voiu chiamá si pe Ionu, ca sè vedemu déca politic'a lui cea inalta va puté sè produca ce-va bunu (ese).

SCEN'A VIII.

Mironu, Domnica (intra cu o carte in mana.)

Mironu. Te affu in Severinu si cu tóte aceste nu-mi vine sè crediu.

Domnica (a parte). Acela-si zimbetu, Dumnedieulu meu! (tare.) Pentru ce mirare? Nu cunoscú positie mai incantatória de câtu acést'a!

Mironu. Adeveratu! (privindu pe ferésta.) Severinulu resfatiatu pe acésta campía, care si scalda pólele in Dunare, dincolo acele déluri incununate de paduri, la apusu muntii cari si desinu fruntea loru trufasie sub purpur'a sórelui apuindu, la resaritu alte déluri peste cari se inaltia disculu lunei si intinde o punte de auru peste Dunare. In adeveru, Severinulu este singurulu orasiu unde mi-ar placé sè-mi traiescu betranetiea. Dar domn'a ta?

Domnica. Eu?... Sè regretu trecutulu.

Mironu. Convenimu la gusturi. Dar pana la betranetie ce cauti aci?

Domnica. Eu?... Sè regretu trecutulu.

Mironu. Ai dreptate. Repausatulu domniei tale sociu merita tóte regretele.

Domnica. Taci, pentru Dumnedieu.

Mironu. Nu-mi este permisú sè esprimu unu votu piosu?

Domnica. Nu te retínu, dar pentru ce sè vorbimu de morti?!

Mironu. Vorbiai de regrete; faceam ecou. vorbindu de morti.

Domnica. Ce reutaciosu! Unde mergi?

Mironu. Am plecatu la Viena, dar nu sciú unde voiu ajunge. Am remasu adi aci ca sè te vedú.

Domnica. Numai o dí?

Mironu. Ori câte ai voí. Dar suntemu in

tiéra, amu puté sè intalnimu cunoscuti, si n'asiu voí pentru tóta lumea sè facu reu amicele mele.

Domnica. Esti fórté circonspectu.

Mironu. Sum datoru.

Domnica. Te invidiezu.

Mironu. Te 'nceli.

Domnica. Nu.

Mironu. Te-ai mai incelatu!

Domnica. Ti-invidiezu indiferinti'a. Asiu dorí inse sè sciú ce vulcanu arde sub acésta ghiatia!

Mironu. Nu mai arde nimicu, este unu vulcanu stinsu.

Domnica. Unu vulcanu stinsu? De candu?

Mironu. Ce citesci?

Domnica. Demnéza a-mi respunde la intrebare!

Mironu. M'ai intrebatu ce va?

Domnica. Da! De candu s'a stinsu vulcanulu!

Mironu. Me intrebi? Dar ce citesci?

Domnica. Citeam pe esúle aflate in lav'a unui vulcanu stinsu.

Mironu. Trebue sè fía mai reci de câtu ghiatiurile Laponiei.

Domnica. Póte! Dar am audítu, cà o corabia pe cóst'a Indiei ar fi fostu mistuita de flacari.

Mironu. Se intempla adesea.

Domnica. Nu sciú inse caus'a acestei arderi. Se aprinsese ghiati'a de care erá incarcata corabi'a!

Mironu. Ciudatu!

Domnica. Sè-ti citesecu o pagina din aceste poesii?

Mironu. Este de prisosu. Caracterele toru au remasu imprimate pe altu stratu de lava care este aci. (Si-aréta inim'a).

Domnica. Credeam cà-ti place sè-mi audi vócea!

Mironu. Dar pentru acésta placere am venitu.

Domnica. Asiá dar citesecu.

Mironu. Enea dícea Didonei: „Regina!... voiesci sè-mi redeschidi ranele abiá inchise, facându-me sè-ti narezu tóte cele trecute!“

Domnica. Póte cà am acela-si doru ca Di dona!

Mironu. La rôndulu meu, ti-dícu reutaciósa!

Domnica. Am fostu si mai multu!... Mironu, asculta o poesia scrisa de unu amicu acum optu ani.

Mironu. In numele cerului, Domnico, încețea. Pentru ce sè ne jucàmu cu foculu?

Domnica. Avemu destula esperintia adi, pentru ca sè nu ne ardemu.

Mironu. Esperinti'a in amoru este presumetia. Sè vorbimu de altu-ceva, de esemplu, pentru ce ai venit in Severinu?

Domnica. Pentru cà in Bucuresci, deca asiu fi vediutu in tôte dillele pe Mironu totu asià de indiferinte, m'asiu fi aruncatu pe feresta!

Mironu. Asculta, copila! cà-ci virst'a in care sum, foculu prin care am trecut, mi-dà dreptulu sè te numescu copila. Vederile lumei, vederile a o multime de adoratori se tntescu cu dragu a supra ta; pentru ce nu alegi unulu? Cugeti la mine? Nu-ti perde tineretia. Deca ai fi numai frumoasa, asiu fi tresaritu de bucuria la scirea mortii sociului teu; dar esti si avuta, si averea ta sapa unu abisu intre noi. Scfi ce umilitoru este pentru unu barbatu de inima, dar saracu, a fi sociulu unei femei avute? Adi me iubesci, adi ai svrlí in Dunare tóta averea ta; mane inse ardorea amorului se recesce, nemultimirile inceptu sè-si arete capulu ca pirulu intre flori; vine apoi uritulu, vinu regretele. Intr'o dî vei observá, cà sociulu teu cu tóta munc'a lui nu castiga nici sfertu din venitul dotei tale. Intr'o dî te vei gândi, câte placeri ai puté sè-ti procura deca barbatulu teu ar avé acel'a-si venitulu ca tine, si intr'o dî de uritu, de nemultimire, de nerve, vei face póte acésta observatie sociului teu. Éca, Domnico, pentru ce nu putemu fi uniti. Pentru ce mie, care te iubescu ca unu frate, intr'o dî sè-mi faci acésta observatie care m'ar face sè-mi rasipescu creerii de parati!

Domnica. Mironu, Mironu, ai dreptate sè nu credi in devotamentulu femeii!... Me pedepsesci adi prin necredinti'a, alu careia veninu l'am versatu insu-mi in inim'a ta.

Mironu. Pentru ce dîci, cà te pedepsescu, copila, candu voiu sè-ti conservu unu frate in sufletulu meu?

Domnica. Sunt atâti ani de candu amorulu nostru a fostu inlocuitu de amicia!

Mironu. Durerósa amicia!

Domnica. Dar pentru mine!

Mironu. La mai inceputu, nu... mai tardu, da.

Domnica. Taci, te rogu!... Si nici odata n'am cutezatu sè te intrebu ce s'a petrecutu in sufletulu teu, Mironu?

Mironu. Din diu'a nuntii tale candu in

fracu, cu cravata si manusi albe, ti-am uratu fericirile putincióse?

Domnica. Da, din acea dî!... Ce ironia in aceste dóue cuvinte: fericiri putincióse! Deca ar fi fostu posibila fericirea in asemenea unire!

Mironu. Si voiesci istori'a inimei mele din acea dî?

Domnica. Da, Mironu, si cu tóta esactitatea unui cronicaru* contimporanu evenimentelor ce scrie!

Mironu. Voiesci sè me supunu, dar lasa-me sè siediu la piciórele tale. Acésta atitudine mireaminta cele mai dulci momente din tineretia mea, candu incinsu de frigurile impacientiei, cà nu bate mai curendu ór'a unirei nóstre, stam totu asià óre intregi tremurandu de fericire si oglindandu-me in ochii tei! Ai uitatu? (siede la piciórele ei radiematu de unu scaunelu.)

Domnica. Cum asiu fi vrutu! Dar nu puteam. Te ascultu.

Mironu. Hamlet la piciórele Ofeliei. Iubesci pe Shakespeare?

Domnica. Te ascultu.

Mironu. Sè-ti recitezu vr'o scena din „Romeo si Iulia“?

Domnica. Nu!

Mironu. Din „Visulu unei nopti de véra“?

Domnica. Pentru ce-ti ridi de durerea mea?

Mironu. Dar cine m'a facutu asià?

Domnica. Iérta-me!

Mironu. Voiesci istori'a inimei mele?

Domnica. Nu mai respundu.

Mironu. Desperezi pré iute. Este unu mare defectu. Tu care nu ai perseverintia, sè nu te amesteci in politica pentru cà nu vei isbutí asià desu. Domni'a lumei este a acelora cari sciu sè ascepte, sè pandésea momentulu oportunu si sè profite de dinsulu. Éca unu invetia-mentu care ni-lu dà Machiavel.

Domnica. Mironu, Mironu! vorbesce-mi despre tine, de trecutulu teu, de inim'a ta, de totu ce te atinge!

Mironu. Copila, ce sè-ti vorbescu despre mine? Am fostu pentru tóta lumea o statua de cristalu. Toti au vediutu interiorulu meu. Te-am iubit, te-am perdutu, te-am plansu multu amaru; dupa ce m'am alinatu, am cantatu do-rului meu unu Requiem in pace, m'am aruncatu in lume unde am intelnitu o alta amanta la piciórele careia am caditu si care me face sè suspinu diu'a si nóptea!

Domnica. Numele acelei fericite?

Mironu. Ambitiunea.

Domnica. Si acésta platonica amanta ti-umple totu sufletulu, ti-ocupa tóte aspiratiunile? nu simti ce-va golu in tine?

Mironu. Asiá te intrebám si eu acum optu ani, ti-amintesci? rideai de mine. Dar pentru repausulu nostru, te conjuru, Domnico, sè nu mai vorbimu de trecutu!

Domnica. Dar nu mai potu vietiu de câtu in trecutu! Miron, asculta tîpetulu inimei tale din tineretie:

Vai! in acésta lume ne vomu intelní inca,
Si pretiuindu in urma, ce adi batjocoresci,
Curat'a simpatía, cu ce durere-adanca
Junetiea 'n vanu trecuta atunci o sè bocesci!

Èr déca p'a mea frunte unu unoru de intristare,
Ca umbr'a unei candelii, trecêndu de vei vedé,
Sè scfi cà alu meu sufletu, c'o muta desperare,
Uitandu-se la tine, atunci se va 'ntrebá:

„Din diu'a candu vointi'a-i fatala de odata
A deramatu altarulu ce eu i radicám,
Rupendu dupa figur'a-i o masca luminata,
Lasandu ca sè vedu monstrulu la care me 'n-
chinám, —

„Câti insi aceste bratie, de crinu odinióra,
In nopti de voluptate voru fi lipitu la sinu!
Câti insi acésta gura, o data rumeóra,
I-o fi facutu sè sórba perfidulu ei veninu!

„Câti insi! ...” Dar cine pôte prin négr'a adan-
cime

Din sinulu teu, femeia, sè véda pana 'n fundu?
Sè vedu n'a fostu putintia, dar sciu cà sierpi mul-
tîme

In inim'a-ti perfida ca 'n cuibulu loru s'ascundu!
(Mironu se scóla, siede la mésa, radiemandu-si
capulu in mani.)

Domnica (apropiandu-se de elu.) Mironu, cu tóta amaraciunea versurilor tale, cu tóta desperarea in care inveluiai vítorulu, totu sum démna de amorulu teu! Vedi, perulu capului a inceputu sè-ti albésca. Èrn'a betranetiloru se apropia. Pentru ce sè nu ne afle uniti langa o vétra calda si liniscita? (a parte si inecata de plansu.) Elu sufere, sè nu mai védia si lacrimile mele! (ese).

SCEN'A IX.

Mironu singuru, apoi *Marta* si *Ionu* intru fara a fi vediuti.

Mironu. Pentru ce sè nu ne afle uniti? Scumpa copila, dar pentru ce averea sociului teu a sapatu intre noi unu abisu?

Ionu (Martei). Audísi? Averea este care impedeaca unirea loru. Apoi déca nu m'asiu fi ocupatu cu politic'a inalta, asiu fi cititu eu in

gazetele „Patria“ si „Telegrafulu“? Asiu fi aflatu eu acum din aceste foi, cà bancrut'a din Viena a facutu pe dómna sè pérda mai tóta averea? Éca „Telegrafulu“. Mergi de lu-aréta dómnei, ca sè se bucure vediendu-si numele intre cei saraci.

Marta. Sè traiesci, Ióne, cu politic'a ta cea inalta (ese cu gazet'a).

Ionu. Domnule Mironu, o trista scire pentru dómna nóstra in gazetele „Patria“ si „Telegrafulu“. Citesce!

Mironu (dupa ce a cititu). Ce vedu? Banc'a la care Domnica depusese mai tóta averea ei a cadiutu! Intre numele celor cari au perdutu mai multu, si uumele ei? O! inim'a mea, inctéza de a mai bate de bucuría, sugruma aventulu teu generosu in faci'a unei perderi!

SCEN'A X.

Aceia-si, *Domnica*.

Domnica (intrandu). Ce perdere?

Mironu. Copil'a mea, curagiu! O scire trista, nu desperá. Ceea ce am economisatu din lucrulu meu, este alu teu.

Domnica. Dar ce perdere?

Mironu. Averea ta mai tóta...

Domnica. Sciu.

Mironu. Atátu de indiferenta in fati'a acestéi ruine?

Domnica. Numesci ruina, Mironu, o fericita intemplare, prin ajutorulu careia castigu celu mai nobilu sufletu ce am visatu vre odata?... Numesci perdere candu câstigu pe Mironu?

Mironu. Copil'a mea! (o imbratísiéza).

Domnica (in bratiile lui). Iubitulu meu!

Marta (intra). O scrisóre de la necunoscutulu din Bucuresci este pe mésa, dómna!

Domnica. Rupe-o!

Mironu. Cà-ci este de prisosu. Acelu necunoscutu sum eu!

Domnica. Tu?

Mironu. Da. Puteam sè fiu decisu a vietiu separati, dar nici odata n'asiu fi pututu ca sè innece in mine amorulu ce mi-ai inspiratu.

Ionu. Inalta politica!

Marta. N'am ce díce... Inalta politica!

Ionu. Déca cunosci cà politic'a mea este inalta, dà-mi man'a si-ti dau numele meu.

Marta (dandu-i man'a.) Éca man'a.

Gr. H. Grandea.

Câte....

Câte lacrimi si suspine
Am versatu si scosu oftandu :
Tôte le-am uitatu curendu,
Candu eu te-am vediutu pe tine.

Câte bucurfi vr'odata
Am simtîtu in lume eu :
Nu petrunse peptulu meu,
Ca vederea-ti adorata !

Iosifu Vulcanu.

Siedietórea.

Siedietórea e o adunare de femei, si se tiene sér'a in satu. Intr'unu satu se tienu si mai multe siedietori: a *feteloru, muieriloru,* si *betraneloru.*

Timpulu tienerii siedietórei peste anu e de atunci de candu se vede antâiulu porsioru de fênu pe campu, cam de la Sam-Petru pana la culesulu cucuruzului, si de dupa culesu pana la Craciunu.

In alte luni ale iernei putinu indatinate.

Siedietórea se tiene intr'o casa ce e in coltiulu ulitiei, si pe langa care trecu mai multe ulitie, séu intr'o casa pe cónsta de délú, vér'a afara inaintea casei, érn'a in casa.

Siedietórea se tiene sér'a de la 7—8 ciasuri pana catra 10—11 nóptea, la o féta, muiere, si betrana, cari dau de voia buna cas'a loru pentru siedietóre, séu se ie in chirfa o casa, si se platesce lumin'a.

La o siedietóre se aduna câte de la 20—30 de case, acele ce sunt din tienutulu acelei parti, de satu, unde e cas'a de siedietóre, din ulitiile ce se incrucisiéza.

Fetele vinu pe la 7—8 sér'a la siedietóre, aducu furc'a cu ele si torcu, junii incepu a veni ce-va mai tardîu cu vr'o jumetate de óra, intra in siedietóre, si totu insulu se pune langa o féta cu care si-petrece mai bucurosu.

In decursulu siedietórei canta câte unulu singuru séu si cu toti, cantece poporale, anume doine (de dragoste.) apoi cantece betranesci (balade) despre Novaccsci, turci si alte istorice, apoi trecu la povesti poporale. In postulu Craciunului canta si colinde. Catra capetu junii facu glume cu ciumenturi, câte unulu stinge lumin'a, si si-mângesce degetulu de muculu luminării, apoi negresce pe cine-va, in acestu timpu vecinii fura câte o sarutare de la vecine, uneori fetei care a torsu mai putinu i aprindu

furc'a, pentru acésta tôte grabescu sè tórca multu, éra de la câte o féta se fura fusulu ca sè nu póta tórce.

Déca cine-va e pré indresnetiu, e scosu afara din siedietóre, ce e rusîne pentru celu scosu.

Vér'a junii aducu si câte unu lautariu la siedietóre, si jóca 3—4 jocuri. Fetele sunt urmate de mamele loru, cà-ci nu se cuvine ca fetele singure sè mérga la siedietóre.

Unde sunt muierile, séu betranele adunate, se povestescu noutátile din satu, si despre inteplàrile de iubire a unora.

Junii pléca singuri mai nainte, si fetele cu mamele cam la jumetate de ciasu dupa ei a casa.

Siedietori de fete sunt adese ori si câte 2—3 intr'o séra. si numai la aceste case se vede lumin'a si se aude cantare séu sgomotu si risuri.

Adeseori toti lucra tóta diu'a lucruri grele, si séra si-petrecu, dar siedietorile sunt deosebi candu se gata lucrulu de campu.

At. M. Marienescu.

Doine poporale.

— Din Cugern in Transilvania.

I.
Fà-me, Dómne, ce me-i face,
Fà-me rót'a ceriului,
De-a supra Cugerului,
Se-audu bai'a bocaindu,
Pe badea boii manandu !

II.

Cine merge pe chietrariu,
Mere baditi'a 'n peptariu,
Ochii lui margaritariu.
Gur'a lui pahara cristalu,
Perulu lui metasa verde,
Multu mi-i frica cà Poiu perde,
Cà l'am mai perdutu odata
Si umblai Craiova tóta ;
Si a dóu'a-óra mi-lu gasiiu,
Pe din susu de Sibiiu,
Unde cucu canta 'ntâiu ;
In virvutiulu nucului
Cantá tat'a cucului ;
In truchin'a nucului
Cantá mam'a cucului ;
De pe cele clomburele
Cantá multe pasarele ;
De banatu de jele mare
Toti muntii se logenara,
Petriile se despicara,
Apele se tulburara.

Laureanu E. Bercianu.

S A L O N U.

La finea anului.

Spaciulu nu ni permite multe vorbe . . . Nruu de fatia e celu de pe urma in anulu acest'a. Incheiamu anulu 1874, spre a incepe anulu 1875.

Ca si caletoriulu carele, ajunsu in culmea unui delu, mai arunca o cautatura a supra calei facute, asiá privimu si noi inapoila resultulu activitatii nóstre.

Ne abtinemu d'a analisá acestu resultatu. Onorab. nostri cetitori primescu la acestu nr. cuprinsulu anualu, din care insi-si voru puté apretia activitatea nóstra.

Voru vedé din acel'a, cá amu nisuitu a tiené fói'a nóstra la innaltímea literaturii romane, si cá amu publicatu *de dóue ori atâte ilustratiuni ca in anulu 1873.*

Organu cu missiune sublima, „*Familia*“, a carei necesitate dincóce de Carpati e necontestabila, va tinde si in vfitoriu dupa puterile sale, si conforma mijlóceloru materiale ale publicului, a dá familieloru romane si junimei de ambele sexe o lectura amesurata conditioniloru nóstre literarie. — ~~er incáta privescé ilustratiunile,~~ putemu sè anunciámu cu positivitate, cá nrulu loru va fi indoitu mai mare si decátu in anulu acest'a.

O seria interesanta de novele originale si traduse stau gata pentru publicitate pe més'a nóstra redactionala; piese teatrale, cantionete comice, descrieri de caletoria, datine poporale fórte pretíose, inca avemu multe la dispositiune; poesii de totu genulu voru inzestrá si in vfitoriu fói'a nóstra; ér articoli enciclopedici si ocazionali voru ocupá unu locu insemnatu in colónele ei; deosebita atentiune vomu sacrá „Salonului“, spre a lu face cátu mai variu si placutu.

Un'a dintre ingrigirile nóstre principale va fi d'a publicá portretele barbatiloru, cari voru jocá unu rolu mai mare in evenimentele anului vfitoriu; precum si ilustrarea priu tablouri a aceloru evenimente.

Nu vomu negligá inse d'a publicá din candu si alte portrete si ilustratiuni, ce credem cá voru fi interesante pentru publiculu cetitoriu.

In suplementu vomu continuá tomulu alu treile din romanulu „*Slavulu Amorului.*“

Éta promissiunile nóstre pentru anulu

vfitoriu! Numai de la onorab. publicu atérna, — ca realisarea sè le intréca peste tóta acceptara.

Ne rogámu dara de toti amicii acestei foi, si deosebi de onorab. nóstre cetitorie, sè binevoiesca a ne onorá si in anulu vfitoriu cu pretiosulu loru concursu.

La revedere dar in anulu vfitoriu!

Redactiunea.

CE E NOU?

** (*Evenimentulu celu mare alu septemanei*) este o noutate suprinziatória sosita din Spania. In dimin-tia de la prim'a januarie diuariele au publicatu unu telegramu, care anunciá lunei, cá armat'a lui Serano, care pan'acuma luptá pentru republica si in contra lui don Carlos, in diu'a precedenta a proclamatu ca rege alu Spaniei pe Alfonso, fiulu ex-reginei Isabella, pe care spaniolii o gonira de pe tronu cu atát'a entusiasmu. Alfonso, carele a terminatu in anulu trecutulu studiele sale militare in Therosianulu din Viena, a si plecatu la Madridu, corendu-si mai antáiu binecuvéntarea Papei, ceea ce si obtienú.

** (*Conferintia politica.*) Clubulu membriloru romani ai comitetului prefecturei Cosiognei propune inteligintiei romane din Transilvania a se aduná la 15 februaru in Alba-Iulia, spre a se consultá despre tienut'a Romaniloru din Transilvania la vfitoriele alegéri de deputati.

** (*Garibaldi.*) considerandu lipsele finantiale ale patriei sale, n'a primitu recompens'a nationala ce i-a votatu camer'a Italiei.

** (*Unu jocu copilarescu*) O femeia sermana din Badapesta, mergédu la lucru, lasá doi copilasi ai sei sub grigéa unei fete de diece ani ce mai avea. Odata fetitia acest'a se departá, si fratii ei — unulu de 5, altulu de 2 ani — remasera singuri. In absintia dinsei, baiatulu celu de 5 ani legá de gátu cu o marama pe celu mai micu, si lu-strinse bine, incátu acest'a incepú sè venetiésca numai decátu. Acést'a causá asiá mare bucuria celui de 5 ani, incátu totu stringédu-lu erupse in hohote cordiale. Acestu risu atrase atentiunea unei vecini, care alergá indata acolo si scapá copilasiulu de mórte.

** (*Nenorocire grozava*) s'a intemplat nu de multu la Cattaro. Fulgerulu a tresnitu in magazinulu de pravu de pusca de acolo. Numerulu mortiloru si alu ranitiloru trece peste 200.

** (*Unde nu este, de acolo nici talharii nu potú sè fure.*) In nóptea dintre 23 si 24 l. tr. nesce talharii au intratu in cas'a de contributiune din Agri'a, cu scopulu ca sè fure toti banii de acolo. Ei inse nu gasira decátu numai 11 cr.

** (*Unu omu din Ceclesu,*) comitatulu Posionu, intr'un'a din serile trecute siedeá la cina cu soc'á sa. De odata dóue impuscaturi resunara din afara peste ferésta, si elu cadíu mortu.

Carnevalu.

‡ (Primulu balu de curte) in castelulu din Buda se va tiené la 9 januaru, apoi curtea se va mutá in data la Viena, unde asemene va urmá unu balu.

Biserica si scóla.

‡ (Instalarea metropolitului Mironu Romanu) s'a facutu la Sibíu in 27 dec. cu multa pompa. Dupa decurgerea ceremonieloru s'a tenuu unu banchetu de 240 persóne in otelulu „Imperatulu Romanu.“ Metropolitulu Vancea si episcopulu Olteanu au salutat prin scrisóre pe noulu metropolitu.

Societati si institute.

‡ (Societatea de lectura a eleviloru scólei centrale de agricultura si silvicultura de la Fecrastrau-Bucuresci,) infintiata la 14/26 dec. 1869, st. v. sub presiedinti'a domnului P. S. Aureliuu directorele scólei, sub a carui presiedintia e si in presinte, a serbatu pentru a V-a óra, in 14/26 dec. 1874 aniversarea ei. Acésta societate se compune din 56 membri ordinari, 44 membri fundatori si mai multi onorari. Averele societáti se marginesce la unu numeru de 602 opuri in 1032 volume si 206 lei si 60 bani. Societatea redactéza si unu micu divariu, care apare in scrisu in fia-care Dumineca. Serbarea a decursu in modulu urmatóru: 1) Siedinti'a s'a deschisu la 6 $\frac{1}{2}$ óre p. m. prin o cuventare bine simtita, rostita de dlu v.-pres. Ioanu Racoltia prof. la scóla Mecanica. 2) Corulu vocalu condusu de dlu N. Mironescu st. anu 1 a intonat unu „secolulu amortirii.“ 3) „Unu mijlocu prin care natiunea romana aru puté scapá de innapoiare si miseria“ prosa originala desertata de dlu St. Iancu st. an. II urmata de o schitia din economi'a politica. 4) „Catra renegati“ poesia de Iosifu Vulcanu, declamata de dlu Gr. Stamatiuanu st. an. III. 5) „N'ai moneda, nu esti omu“, poesia de G. Serurie, declamata de dlu I. Dimitriu st. an. III. 6) „Glasulu unui Romanu“, poesia de A. Muresianu declamata de dlu I. Stoianu st. an. II. 7) „Cuventu a supra agriculturii, industriei si comericiului“ prosa originala, de dlu T. Rascanu st. an. III. 8) „Remasu bunu de la Ardealu“, poesia de Iosifu Vulcanu, declamata de dlu B. Moga st. an. II. 9) „Unu duetu“, esecutatu pe flautu si cu vóce de dnii D. Vasiliu si A. Frusca st. an. III. 10) „Mihnea si Vladu celu tineru“, poesia de Stanescu declamata de dlu A. Marculescu st. an. III. 11) „Unu resunetu“, de A. Muresianu declamatu de C. Dragomirescu st. an. II. 12) „Schitia din resbelulu Troianu“ urmata dupa Rotek, desertata de dlu Fl. Hatosiu st. an. III. 13) „Contenirea“ poesia de A. Muresianu declamata de dlu N. Macelaru st. an. II. 14) „Marsiu de difilare a armatei Romane“, esecutatu pe flautu de dlu N. Manolescu st. an. II. Siedinti'a se inchise la 10 $\frac{1}{2}$ p. m., in urári de sè traiésca dlu presiedinte, prospero Societatea, in urm'a unei adrese de multumire din partea v.-pres. Dupa inchidere se incepú „Hor'a Oltenésca“, care a tînutu pana la órele 11 $\frac{1}{2}$ p. m.

‡ (Ateneulu Romanu.) La 19/21 dec. dlu V. A. Urechia vorbí despre origine, curentu panslavisatoru, curentu pangermanisatoru.

‡ (Societatea academica „Romania Juna“) are onórea de a invitá pe toti membrii sei, onoratele corporatiuni, onoratulu publicu romanu si filoromanu la serbarea ajunului anului nou 1875 ce se va tiené in 31 decemvre 1874 (12 januaru 1875) la 8 óre sér'a cu o programa musicala declamatorica in „Grand Hôtel“ (Opernring). Vomu fi pe fericiti de a selutá multi onoratori si connationali la acésta serbare. Viena in 4 januaru 1875. Dr. P. Danu presied. Ilarionu Munteanu secretariulu.

Literatura.

* (Celu mai vechiu divariu) in Ungaria e diuariulu nemtiescu din Posionu „Pressburger Zeitung“, care s'a fondatu la 1764. Asiá dara e de 110 ani.

* (Leopoldu II, regele Belgiei,) e unu omu iubitoriu de literatura, ceea ce se vede si din urmatóri'a sa dispositiune. Elu a facutu de curendu o fundatiune de 35,000 franci pentru premiarea opurilor literarie belgiane. Primulu premiú se va dá in anulu 1878.

* (Rectificare.) Sub novel'a „Totera Cozaculu“ dinúr. 44 alu foii nóstre, s'a pusu din gresiéla numele dlui Parteniu Moldovanu, pe candu autorulu acelei novele e „I. Y.“, ér dlu Moldovanu numai ni-a tramsu-o.

Teatru.

‡ (Sciri teatrale din Paris.) Incercarea de iluminatiune a „Operei nóue“ n'a reesitu deplinu; candelabrulu din mijloeu nu luminéza bine tóta sal'a. Intre reevisitele operi se afla si optu clopote mari, cari trebuescu la diferite opere. Directorii teatrului „Porte St. Martin“ au comandatu o piesa nóua, pentru ern'a víctória, la dnii Iuliu Verne si D'Ennery; pies'a n'cuza se va face din romanulu „Copiii capitanului Grant.“ La teatrulu „Athenée“ se focu pregatiri pentru o opereta nóua, intitulata „Frumós'a Lina“ de Avenel si Mehalin. Godes, autorulu operetei „La bello Bourbonnais“ a scrisu o piesa nóua cu titlulu „Lumin'a lunel.“

Musica.

⊙ (Leopoldu Mayer,) a datu in septeman'a trecuta celu de pe urma concertu la Bucuresci, cu concursulu mai multoru artisti din Bucuresci si alu unui june baritonu romanu.

⊙ („Giroflé si Girofla“,) nóu'a opereta a compunistului francesu Lecoq s'a jucatu la 2 jan. pentru prima-óra in „Karl-Theater“ din Viena. Succesulu a fostu stralucitu. Autorulu, carele pentru acésta oca siune a vinitu din Paris la Viena, a fostu multu aplaudatu.

Suvenirea mortiloru.

‡ (Agnesa Popovicu n. Rusu,) soci'a dlui Nicolau Popovicu, protopresbiteru alu Orastiei, a repausatu la 29 dec., in etate de 52 ani.

‡ (Sabina Popa Mihailu,) fic'a dómnei proprietarese Ana Leonovicu, a repausatu la Sibíu in difteris, in etate abíá de 14 ani.

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1874. Callea tierrei nr. 39.

